

Na svůj příchod do života Vlasta kdysi vzpomínal: „Stály prý nade mnou tři sudlice, ne: sudice. A doma vyprávěli, že ta první mi darovala sedlo, druhá kopací míč, ale třetí, jak se ke mně schýlila, strašně se rozesmála, až začala škytat i slzet a nemohla ani slovo vyřknout. Nikdy jsem se ani od kartárek nedozvěděl, proč se tolik rozřehtala a co mi vlastně chtěla pro život darovat.“

My dnes dobře víme, co tím smíchem tehdy ta třetí sudička myslela. Vlasta Burian nám stále zpřijemňuje chvíle u televizních obrazovek při promítání jeho filmů. Již před osmdesáti léty byl označován Králem komiků a na konci milénia se stal Komikem 20. století z vůle lidu!

Vlasta Burian se narodil 9. dubna 1891 v Liberci rodičům Antonínu a Marii Burianovým, kteří byli v tehdejší město, mezi většinou německými obyvateli, aktivní vlastenci, a proto se v roce 1901 přestěhovali na Žižkov, který tehdy ještě nebyl součástí Prahy. Vlasta byl původně pokřtěn jako Josef, ale doma mu říkali Vlastíku, a tak mu to zůstalo. Měl starší sestru Žofii z prvního manželství maminky. Na žižkovských plázcích Vlasta hrával s místními kluky fotbal a postupně se přes Klub Saturn vypracoval do Slavoj Žižkov a odtud přestoupil do Sparty Praha, ve které hrál od roku 1914 až do roku 1922. Ve Spartě v těchto letech sehrál 78 zápasů, z nichž byl i jeden mistrovský. Všichni o něm říkali, že patřil mezi nejlepší brankáře u nás, smůlu měl jen v tom, že to bylo v těžké době I. světové války. Jen v roce 1917 přestoupil na rok do Viktorie Žižkov. Fotbal byl vůbec největší láskou Vlasty, i když byl vynikající i v jiných sportech, jako cyklistice, tenisu, jízdě na koni, automobilismu a dalších. Prostě od mlada byl vynikajícím a všestranným sportovcem.

Tam i vynikal jeho herecký talent, když předváděl kamarádům různé skeče a všem se to moc a moc líbilo, a to bylo již v roce 1909. Postupně začal dávat přednost herectví a začal hrát v kabaretu, varieté a různých divadlech (1914–1925), až si zařídil své vlastní divadlo a od 1. 9. 1925 až do roku 1943 v něm působil. V tomto roce si zahrál i principála komediantů ve Smetanově Prodané nevěstě v Národním divadle. Těch premiérových rolí bylo za tu hereckou éru celkem 150, samozřejmě není v silách spočítat všechny reprízy! Hrál nejen na prknech, která znamenají svět, ale zabrousil i do tehdy začínajícího filmu. Tady sehrál čtyři role v němém filmu (1923–1927), ale s jeho hereckým naturelem začal excelovat až ve filmu zvukovém. Jeho první zvukový film byl v roce 1930 C. a k. polní maršálek, který měl ohromný úspěch a po té vznikalo, s jeho postavami, dalších 27 filmů (poslední 1956), některé i v německé verzi.

Tragický zlom v jeho životě bylo poválečné vykonstruované obvinění z kolaborace. Divadlo mu bylo znárodněno a byl postaven před soud. Ten ho nejdříve osvobodil, ale po veřejném mínění

byl ve vykonstruovaném obvinění odsouzen k několika měsícům těžkého žaláře, veškerý majetek mu byl zkonfiskován a musel zaplatit pokutu půl milionu korun. Nesměl veřejně vystupovat a musel manuálně pracovat. Až v roce 1950 mohl vystupovat v Městském divadle na Kladně a později v Divadle v Karlíně. To už byl však zlomený stárnoucí muž, který se nakonec živil i estrádními zájezdy, kde nastydl a onemocněl zápallem plic, na který 31. ledna 1962 zemřel. Jeho žena Nina, která s ním žila od roku 1919, umřela pár měsíců po něm. Po Vlastu Burianovi zůstala dcera Emílie, kterou měl za mlada jako nemanželské dítě s tanečnicí Annou Emílií Pírkovou. Dnes jeho rod pokračuje vnukem ing. Vlastimilem Kristlem a jeho synem v nejmladší generaci.

Ivan Vápenka, foto: archiv autora

{phocagallery view=category|categoryid=121|limitstart=0|limitcount=0}